

**Prædiken til sidste søndag i kirkeåret ved bispevielse i Viborg
Domkirke den 23. november 2014, kl. 14.00**

Prædiketekst Matt. 11, 25 - 30

Bøn

Gud Faders Ånd! Kom til os ned

Med Himlens ild: Guds kærlighed!

Læg på vor tunge nådens røst

Med livets ord til evig trøst.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Mattæus: 11, 25 – 30

Korsvar

LÆS:

På den tid tog Jesus til orde og sagde: Jeg priser dig, fader, himlens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umyndige; ja, fader, for således var det din vilje. Alt har min fader overgivet til mig, og ingen kender Sønnen undtagen Faderen, og ingen kender Faderen undtagen Sønnen og den, som Sønnen vil åbenbare ham for.

Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer på tunge byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer, og lær af mig, for jeg er sagtom og ydmyg af hjertet, så skal I finde hvile for jeres sjæle. For mit åg er godt, og min byrde er let.

Det er hjertesprog, vi mødes af her på sidste søndag i kirkeåret.

”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.”.

Det er ord, som rammer os. Det er en åben invitation. Vi skal ikke kvalificere os til invitationen. Det er en usædvanlig invitation, fordi den gives til os – lige der, hvor vi ikke slår til. Vi inviteres, selvom vi er trætte, og selvom vi er tyngede af byrder.

Normalt er det vel ikke lige den type mennesker, vi ynder at identificere os med og samle omkring os – de trætte og de tyngede.

Vi hører måske også invitationen med forskellig åbenhed og parathed. For det er jo naturligt sådan, at der hvor vi virkelig mærker vores egen træthed – eller der hvor vi bærer på tunge byrder – der rammer invitationen også dybere. Som skuespiller Bodil Jørgensen har erfaret det og sat ord på – i de interviews, hun har givet efter sin ulykke. ”Gud er der, hvor det hele braser sammen”, siger hun.

Det er en virkelighed, jeg også kender, fra mange af mine rejser til verdens brændpunkter, og hvor jeg ofte har tænkt, at det her er dog noget af det mest gudsforladte sted jeg har oplevet – og så ganske hurtigt er blevet meget klogere. For netop her har man mærket et gudsnærvær så intenst og fyldt med kraft, at mennesker faktisk fik overskud til at kunne være tilstede midt i nøden.

Men ordene har i den grad også klangbund i dagens Danmark, hvor mange mennesker føler et stærkere og stærkere pres, og hvor stress slet ikke er et ukendt begreb. Vi taler om at effektivisere, og vi planlægger som aldrig før, for at vi kan få mere tid. Men aldrig har vi vel følt, at vi havde mindre tid, og tiden til hvile bliver næsten spist af vores egen foretagsomhed.

Undersøgelser viser også, at vi i stigende grad føler os ensomme, og mange må bære deres byrder alene. Derved bliver byrderne dobbelt svære og endnu tungere.

Og så er det, at vi standses og mødes af invitationen ind i Guds fællesskab, og vi inviteres til at tage imod hvilen.

Vi gives et helle, hvor vi må komme nøjagtig som vi er, og hvor vi bliver modtaget sådan. Vi kommer med hver vores historier – så brogede, som de nu er, og vi får vores historier fortalt ind i Guds store historie. Vi løftes ud af dagligdagens stress og jag og mødes af evangeliet om, at vores sande identitet ikke er noget, vi selv skal skabe, men at vi fra tidernes morgen har fået den givet, da Gud skabte os i sin kærlighed og kaldte os ind i fællesskabet med ham og med vore medmennesker.

Det er den identitet, der bekræftes i Jesu komme til verden, hvor han genopretter forholdet mellem Gud og mennesker gennem sin død og opstandelse og sætter nåden, kærligheden og håbet som fortegn for vores liv. At vide sig elsket og på den baggrund blive sat ind i et fællesskab – det er der hvile i.

Og hvor kan denne invitation næsten lyde stærkere end her i Viborg Domkirke med Joachim Skovgaards prægtige friser. De fortæller os netop ind i hele Guds historie med os mennesker. Øverst i korets hvælvinger har vi billedet af den velsignende Kristus, som med åbne arme inviterer os alle ind i det fællesskab, hvor vi døber vore børn, og hvor vi om lidt skal dele nadveren, hvor ordet forbindes med brødet og vinen - sådan så invitationen lyder til alle vore sanser.

Kirkerne er i deres arkitektur bygget, så de leder os mod fordybelse og åbner os mod den guddommelige åbenbaring. De ligger her – som oaser midt i livets travlhed. Og tilbyder rum for stilhed og hvile.

Vi inviteres til at finde hvile. Men hvilen er ikke lig passivitet eller lukken sig - imod omverdenen. Tværtimod.

Det understreges af, at invitationen følges op af Jesu opfordring: Tag mit åg på jer, og lær af mig!

Normalt har vi vel opfattet åget som noget tungt og tyngende – men det er jo faktisk det modsatte. Åget er netop et hjælpemiddel, som gør, at vi kan bære byrder, som ellers ville være umulige for os at bære. Åget fordeler vægten og gør det muligt for os at løfte selv tunge byrder.

Og hvad er det så for et åg, Jesus vil have os til at påtage os?

Åget, han taler om, er den guddommelige opgave, han blev sendt til jord for at løfte. Åget er, at han kom som Guds redskab, der skulle løfte synden og skylden af vore skuldre og i stedet sætte os ind under den guddommelige nåde.

At tage Jesu åg på vore skuldre vil sige at tage springet ud på de 70.000 favne og tro på, at nåden også er fortegnet for mit liv. At jeg, hver eneste morgen jeg vågner, må vide mig elsket og sendt ud i verden for at give kærligheden videre. Og derfor kan han også sige: "Mit åg er godt, og min byrde er let"

Det er jo egentlig hele evangeliets kerne, og derfor er det ikke blot hjertesproget vi møde af i dag, vi mødes også af evangeliets kerneord.

For kerneord er det, når Jesus lovpriser Gud for evangeliets mysterium, som er skjult for de vise og åbenbaret for de umyndige. Lovprisningen kommer egentligt som et svar på det spørgsmål, som Johannes Døberen stiller lige forud for dagens prædiketekst. Johannes Døberen er blevet fængslet, og han rammes af tvivl – og sender sine disciple til Jesus med besked om at spørge, om han er den, der kommer, eller om de skal vente en anden. Lovprisningen kommer som et svar på, hvem Jesus er!

Og Jesus svarer: "Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, og lamme går, spedalske bliver rene, og døve hører, og døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige."

Jesus svarer altså ved at henvise til de undere og tegn, han udøver i verden.

At tage Jesu åg på sig vil sige at søge ind til Guds kærlighed og der få sparket til at gå ud i verden og dele invitationen med andre - i ord og handling. Det er ikke en verdensflugt, som Karl Marx hævdede, da han kaldte religionerne for opium for folket. Tværtimod er det en holden os fast på, at livet lige her og nu er en gave, vi har fået for at bruge den. At holde os fast på vores ansvar for mennesker i nød. Og en trodsig insisteren på, at Gudsriget allerede sætter sig igennem her i livet i glimt.

Det er inkarnationen og Jesu sejr over døden, som former Jesu ågs tværbjælke, og som gør, at "vi kan tro på et liv før døden".

Derfor er et liv under Jesu åg et opgør med de tendenser, vi ser i dag til, at vi vender os ind i os selv – at vi vender verdens problemer ryggen. Det er en sendelse ud i kampen imod ensomhed, fordi vi tror på, at vi er skabt til fællesskab. Det er en sendelse ud i verden for at bekæmpe sygdom, sult og anden nød, fordi vi tror, vi blev skabt som hele mennesker bestående af både legeme, sjæl og ånd.

Og det er en sendelse ud med evangeliets grænsespringende budskab om, at Guds kærlighed og tilgivelse er stærkere end ondskaben og døden.

Vi sendes, fordi Gud ikke er den fjerne Gud, men den Gud, der valgte at give afkald og lod sig føde på jord i barnet i Betlehem. Han kom ikke som den, der vil tjenes, men som den, der selv tjener, giver os hvile og sætter os fri til at tjene.

Det er en dårskab for verdens vise – for det bryder med den menneskelige logik. I den menneskelige logik skal du yde for at kunne nyde. Der hedder det "noget for noget", mens det i den guddommelige logik bliver til "nåde over nåde"

Kristendommens sprog er hjertets sprog. Ikke sådan forstået, at vi kan lade hovedet ligge i våbenhuset, inden vi går ind til gudstjenesten. Det vil jeg faktisk klart fraråde, da der så vil være en del, man ville gå glip af. Men kristendommen bryder med vores logik og kan derfor tale om at "Jesu åg er godt, og hans byrde er let"

Det er hvad vi mødes af her på sidste søndag i kirkeåret.

Vi har nu været igennem hele evangeliet fra Jesu fødsel, over dåben i Jordan loden, nadverens indstiftelse, døden på korset og opstandelsen på tredjedagen – til himmelfarten og Helligåndens komme og kirkens etablering. Hvor er det godt, at vi på denne sidste dag ikke mødes af en eksamen, men af den åbne invitation fyldt med håb og nærvær:

"Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile!"

Invitationen er ikke bare relevant ved afslutningen af kirkeåret, som vi hører den i dag. Den kunne også være Jesu ord til hver enkelt af os, når dagen sluttet af, og vi lægger os til at sove. Og ligeledes vil invitationen også indramme Guds ord til os, når vi en dag skal herfra.

Og hvor er det et privilegium at få lov at begynde min tjeneste som biskop i Viborg med dette udgangspunkt.

Så beder vi: Giv –

os mod til at leve et menneskeliv,

at vokse i kærlighed folde os ud,

til alt bliver ét i en lovsang til Gud,
som sendte sit Ord i dig her til jord.

Bøn:

Vi takker dig Gud, fordi du møder os i dåb og nadver - og i alle de mange glimt i hverdagen, hvor vi får lov at se at kærligheden overvinder ondskaben og lidelsen. Bliv ved med at møde os. Saml os op, når vi falder. Tilgiv os, når vi stiller os i vejen for evangeliets glæde.

Vi takker dig Gud for alt det vi har fået givet: For landet vi lever i, for gode kår, for mennesker som holder af os, og som vi får lov at holde af.

Vi ber for mennesker i nød, for dem der sulter, og for dem der lever, hvor der er krig og undertrykkelse og naturkatastrofer. Vi ber for alle, som savner et hjem, familie og venner. Vi ber dig for dem, som ingen andre ber for, og for dem som kæmper med ensomheden. Vær nær hos alle syge på krop og sind. Hos dem som har mistet en af deres kære og hos dem, som snart skal dø. Vi ber dig for din kirke og menighed her i Viborg Domsogn og ud over hele verden. Lad kirken altid være et vidnesbyrd om dig i ord og handling. Vær nær hos alle, som er rejst ud for at forkynde og hjælpe.

Vi ber for Dronning Margrethe II, prins Henrik, kronprins Frederik og kronprinsesse Mary og hele det kongelige hus, for regering og folketing og for alle som skal råde iblandt os. Giv dem og os alle indsigt og

visdom til at gøre det rette. Og hold os fast i troen på, at vi hører dig til - i dag og i al evighed. Amen

Meddelelser:

Jeg vil gerne takke Deres Majestæt for udnævnelsen. Samtidig takker jeg Kirkeminister Marianne Jelved for indstillingen og biskop Peter Skov-Jacobsen for bispevielsen i dag og for mange og inspirerende samtaler på vejen hertil. Og en stor tak til menighedsråd og præster i Viborg Stift, for den tillid I har vist mig ved at vælge mig til jeres biskop. Tak til personalet på Stiftskontoret for hjælp og støtte og utrætteligt arbejde i forbindelse med valget og nu bispevielsen. Også tak til Domkirkens personale med domprovst Thomas Frank i spidsen, for hele forberedelsen og for at gøre dette til en helt uforglemmelig oplevelse med vidunderlig musik, flot pyntning og fantastisk organisering. Og endelig skal der lyde en tak til borgmester og byråd, for receptionen på rådhuset efter gudstjenesten – dermed er I med til at understrege det tætte og inspirerende forhold der altid har været mellem kirke og kommune her i Viborg. Tak for en overstrømmende modtagelse til både mig og min familie. Jeg glæder mig til at skulle være en del af både det kirkelige og folkelige fællesskab i al dets mangfoldighed her i Viborg Stift. Og endelig tak til alle jer internationale repræsentanter, som er med her i dag. I er et stærkt og

vigtigt tegn på kirkens globale identitet og evangeliets grænsesprængende karakter.

Om lidt vil der være nadver. Der vil være uddeling 9 steder i kirken. Jeg vil bede jer om at blive på jeres pladser, til I kan se, at uddelerne er kommet på plads. Så går I til det sted, som er nærmest og modtager brødet og dypper brødet i vinen.

Velsignelse:

Og lad os rejse os og med apostlen ønske for hinanden:

At vor Herre Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens fællesskab må være med os alle.

Amen.